

UP Board Solutions for Class 7 Sanskrit chapter 13 यक्षयुधिष्ठिर-संवादः

अभ्यासः

प्रश्न 2.

अधोलिखितानि यक्षस्य प्रश्नान् युधिष्ठिरस्य च उत्तराणि पठित्वा मननं कुरुत

नोट – विद्यार्थी स्वयं करें।

प्रश्न 3.

संस्कृतभाषायाम् अनुवादं कुरुत (अनुवाद करके)

(क) देवदत्त प्रभाकर की अपेक्षा चतुर है।

अनुवाद : देवदत्तः प्रभाकरस्य अपेक्षया चतुरः अस्ति।

(ख) यह मिठाई उस मिठाई से मधुर है।

अनुवाद : इदं मिष्टान्नं तत् मिष्टान्ने अपेक्षम मधुरम् अस्ति।

(ग) विन्ध्याचल से हिमालय ऊँचा है।

अनुवाद : विन्ध्याचलात् हिमालयः उच्चः अस्ति।

(घ) ज्ञान से आचरण श्रेष्ठ है।

अनुवाद : ज्ञानात् आचरणं श्रेष्ठम्।

(ङ) नीम से नारियल बड़ा है।

अनुवाद : निम्बात् वृहत्तरः नारिकेलः अस्ति।

प्रश्न 4.

उपयुक्तकथनानां समक्षम् 'आम्' अनुपयुक्तकथनानां समक्षम् 'न' इति लिखत (लिखकर)

(क) माता भूमेः गुरुतरा अस्ति। आम्

(ख) मनः वातात् शीघ्रतरं न

(ग) आतुरस्य धनं मित्रम्। न

(घ) दुर्जयः शत्रुः क्रोधः आम्

(ङ) निर्दयः असाधुः स्मृतः। आम्

आम्

प्रश्न 5.

अधोलिखितपदानि प्रयुज्य वाक्यरचनां कुरुत (करके)

यथा- उवाच = यक्षः युधिष्ठिरम् उवाच।

कीदृशः = पिता कीदृशः अस्ति?

माता = माता कीदृशी अस्ति?

क्रोध = क्रोधः दुर्गुणः अस्ति।

प्रश्न 6.

निम्नलिखितपदानां विलोमपदं लिखत

यथा- गुरुतरम्	=	लघुतरम्
मूर्ख	=	विद्वान्
नास्तिक	=	शत्रु
शत्रुः	=	मित्रम्
साधु	=	असाधु

प्रश्न 7.

रेखांकितपदानि अधिकृत्य प्रश्ननिर्माणं कुरुत

यथा- भूमेः गुरुतरा माता।	भूमेः गुरुतरा का?
(क) पिता खात् उच्चतरः।	कः खात् उच्चतरः?
(ख) निर्दयः असाधुः स्मृतः।	कीदृशः असाधुः स्मृतिः?
(ग) सर्वभूतहितः साधुः स्मृतः।	कीदृशः साधुः स्मृतः?